

(Dalje na 6. strani.)

tudi čakal dozdaj, da bi bili kupili. Prodaj pa lahko jednoti ali pa komu drugemu, je pa tudi zame toliko vredno kot je za druge. Zavertnik: Berger je govoril pravilno v svoj zagovor; Turk pa je popolnoma napačno govoril o tem. Kot se vidi, je bila ta zarota že davno narejena. Gre se v glavnem za to; Dotična seja se je vršila meseca oktobra, ki je sklenila, da se kupi dotično zemljišče, ki pa je bilo kupljeno že po Paul Bergerju meseca septembra. Turk kot gl. odbornik, ne bi smel hoditi tja z drugimi kupci, ter jim pomagati kupiti to, za kar se je zanimala tudi jednota. (Nato čita nekaj stavkov iz preiskave.) Tu je pisano tako, br. Berger pa zdaj govori drugače. O špijonstvu naj pojasnim to, da odbor za resolucije ni rabil nobenega špijona, ampak je za to preiskal, in jo zdaj poroča konvenciji tako kakoršna je. Vi pa boste glasovali in sodili.

Pogorelec: Ker se je br. Turk v svojem govoru poslužil neresnice a tem, da je trdil, da se je sklepalo na sejah Jugoslovanske Delavske Tiskovne Družbe in Jugoslovanske soc. zveze, da je nameravala kupiti posestvo poleg jednotinega poslopja, in ker sem bil na vseh sejah omenjenih organizacij, na katerih se ni nikdar sklepalo kaj podobnega, kar mi lahko potrdijo tudi drugi člani teh organizacij, ki so tukaj navzoči, zato izjavljam, da so trditve br. Turka navadna iz trti izvita laž, ki nima drugega namena, kot prikazati zgoraj omenjene organizacije v napačni luči.

Stokelj: Zakaj se ni kupilo posestvo, če je bilo tako sklenjeno? Odbor za resolucije pojasnjuje.

Br. Vidmar zahteva poimensko glasovanje, in ko je predsednik baš dal na glasovanje, če je zbornica za to, da se poimenski glasuje, vstane br. Shragal in predlaga, da se ta zadeva vrže z dnevnega reda konvencije.

Predsednik pojasni, da stvar spada na konvencijo, ker je VAŽNA stvar: odloči, da se bo glasovalo na popoldanski seji.

Predsednik zaključiti sejo ob 12. uri popoldne.

Frank Zajc, predsednik. L. Medvešek, konv. taj. Frank S. Tauchar, zapisnikar.

JAVNA GOVORNICA

Glasovi člana S. N. P. J. in Staljevi "Enakopravnost"

Detroit, Mich. — Ze 17 let sem član S. N. P. J., in bil sem že na raznih konvencijah, zato imam veliko zanimanje do čitanja zapisnika 8. redne konvencije v Waukeganu. Se predno je bila odprta, sem večkrat mislil na to konvencijo: trikrat sem čital vso delegacijo, ki se je sestala. Znanih mi je več imen se od prejšnjih konvencij, zato sem bil zagotovljen, da so pijo-nirji jednote zopet na delu in da se ne bodo dali speljati na led od kakih demagogov. Članstvo bi moralo strogo protestirati proti demagogom, ki brez dokazov na-

padajo gl. odbor. Prepričan sem, in tako je gotovo vsak dober član in članica, da če bi glavni odbor ne vršil svojih dolžnosti in ako bi bil nepošten, ne bi bila S. N. P. J. največja slovenska jednota v Ameriki. Sram naj bilo tiste, ki hočejo zrušiti, kar je zavedno slovensko delavstvo zgradilo v 22 letih, da bodo imele koristi sirote in otroci umrlih staršev ter žene umrlih mož. Tako so torej tista dobra "delavska srca", ki imajo dobrodelnost le na jeziku! Po mojem mnenju bi bila najgrša korupcija vzeti tisto pomoč, katere hvalne sirote prejmemo s solzami v očeh za uteho in preskrbo v času potrebe in nesreče. Reči moram, da bo tudi pri S. N. P. J. prišel dan, ko bodo oni a slabimi nameni morali dajati odgovor. Upanje imam v brate de-

legate, v katere je vse zavedno članstvo položilo zaupanje, da so storili kar najboljšo morejo, da bo ostala naša jednota še vedno dobra, solventna pokroviteljica vseh, ki so se v zaupanju k nji zatekli.

V Detroitu in okolici je prosperiteta malo bolj oživela. Plače so vendar še pičle. Opisati moram malo slovensko kolonijo. Imeli smo letno sezono piknikov, katerih je bilo dovolj vsako nedeljo. Vedno je bila kaka prireditev, in vse so dobro uspele, ker tudi nedelje so bile brez dežja.

Nastopili so hladni jesenski večeri. Kakor prejšnja leta, bodo tudi letos različne prireditve v dvoranah, tako pride prva prireditev socialističnega kluba št. 114 z vinsko trgtvijo dne 4. oktobra, to je v nedeljo, začetek ob dveh popoldne. Prireditve se bo vršila v dvorani H. N. Doma na Kirby ave. Dvorana je popravljena ter mnogo večja in modernejša. Odgovarjala bo vsaki prireditvi.

Kako je znano, socialistični klub št. 114 ni imel nobenega piknika iz razloga, ker ni hotel delati konkurence društvom S. N. D. Zato pa Slovenci, pridite vsi na to našo prireditev, ker pri tej prireditvi bo nekaj novega, o čemur se boste prepričali, če nas pridete posetit. "Kradel" bo vsak svobodno, samo da ga kdo ne zasači. To je naše geslo. Vsi gosti, dobrodošli k skupni veselici. Ne pozabite torej na 4. oktober. Upanje imam, da smo složni v Detroitu pri vsakih prireditvah in gremo drug drugemu na pomoč. Tako nas veže tudi dolžnost, in če hočemo kaj doseči, moramo upoštevati, da v slogi je moč. Ako se bomo zavedali, da smo vsi eno, nam bo lahek boj, če pa mislimo, da je eden več kot drugi, ne bomo dosegli nič. Bodimo prijatelji, drug z drugim. Vsi za enega, eden za vse. Delavski boj je le eden! — Anton Jurca.

Detroit, Mich. — Nekako pred devetimi meseci je prišel v Detroit gospodič, ki se je obr-

nil na društvenega tajnika br. J. Klančnika. Odtam si je iskal stanovanje pri naših rojakihi. Prišlec je bil kakih trideset let star, sam je rekel, da jih šteje sedemindvajset, a ime si je dal Jakob Zalar. Rekel je, da prihaja iz Philadelphije, Pa., kar pa je očitno vae narobe povedal.

Kmalu se je spoznal okoli rojakov, bil uljuden, pošten in fin. Povedal je, da dela za nekega podvzetnika tesarsko delo, kar pa je bilo bržkone izmišljeno, ker videli smo ga spremljati se po mestu. Ko je vse pobližje spoznal in vedel, kako kaj stoji ljudje, je šel 5. septembra okrog po hišah. Običajno je imel izgovor, da nima denarja ter naj mu izmenjaje ček. V prvi hiši je dobil žel, v tretji tudi in menjal čke po \$32 do \$35. V četrto je šel h krojaču Josephu Obramovichu, kjer si je naročil boljše obleko, vse iz najboljšega blaga za \$61. Dal je \$5 are, kar je kot poštenjaku zadostovalo, saj mu je vse zaupalo. Od krojača je naročil obleko, naj bo zgotovljena v nedeljo jutraj še rano, ker jo bo potreboval, ko bo šel na East Side na svatbo, kamor pride rojak iz Chicaga. Gospodič je segel v žep in izvlekel ček za \$54,60. Ček je bil čisto pravično izdan od neke kompanije, spisan s strojem in lepimi podpi-si. Tu je moja plača od več-raj, je rekel oni. Krojač je sprejel in oni pa je odnesel obleko.

Drugi čeki, ki jih je zlikovec izdajal, so bili osebni čeki. Koj ko je prišel v Detroit, je namreč naložil nekaj denarja na banko, tako da je dobil bančno knjižico, denar je hitro dvignil, in potem pa se posluževal knjižice dalje. V nedeljo se je mož z novo obleko odpravil in ni ga več. Ker je bila nedelja in drugi dan praznik, so čeki ležali nezmenjani doma. V torek jih nesemo na banko in evo, za tri dni so bili vsi čeki nazaj. Zdal ga pa iščejo.

Opisal bi lahko veliko o po-štenjakoviču, pa se ne izplača, le opozorilo naj bo to na rojake, posebno na društva, ker slepar gre po društvenih imenih. Va-

rujte se pred njim! Ne zaupajte, da ne bo kaka lena pijavka živela od vaših žuljev. Po imenu ga ne boste spoznali, ker bržkone ima še drugo, a popišem ga pa lahko: postave je lepe, normalne in čedne, nosi se ponosno, bolj počasno, obraza je malo podolgatega, lasje so mu temno-rjavavi. Visok je šest čevljev, tehta 160 funtov, čez prsa ima 40 palcev, čez trebuh 32. Nogo ima dolge 29 in pol. (Taka je mera pri krojaču.) Na desni roki pod komolecem je ravno imel tur. Obleko ima sedaj novo in staro, svetlorjavno. Pri govorjenju je previden in počasen. Podpi-se pa dela zelo različno; včasih se podpiše kot notar, včasih kot prvoletni šolar. Kdor ga izsledil in naznani dobi lepo nagrado. Oblasti ga iščejo. — Joseph Obramovich, (krojač) 3637 Dix ave., Detroit, Mich.

Triadelphia, W. Va. — Clevelandaka "Enakopravnost" je prinesla v številki 220 z dne 18. t. m. poročilo o eksploziji v rovu št. 2 v Triadelphiji, W. Va. Ne bi odgovarjal, če bi "Enakopravnost" poročala resnico, ker pa tega ni, bi bil podleč, če bi molčal.

Resnica je ta: Dva rudarja sta bila ubita, trije pa resno opečeni, ko je eksploziralo 50 posod smodnika (ne 15, kot piše "Enakopravnost"). Tudi se ni nesreča pripetila o polnoči, ampak ob pol desetih zvečer. Drugič se ne nahaja rov dve milj od Wheelinga, ampak natančno sedem in pol. Tretjič se društva ne imenuje Elm Grove Coal Co., ampak Elm Grove Mining Co., katere glavni stan je v Clevelandu.

Kako se je nesreča pripetila, je še sedaj uganka, ali se je smodnik užgal od električnega toka, ali ga so po nesreči zažgali razkladalci sami. Kakor se je pozneje dognalo, je bil voz, na katerem se je smodnik nahajal, moker, radi česar ima električni tok še večjo moč.

Poročilo je "Enakopravnost" zaključila z drugo neresnico, da

rov št. 2 obratuje na neunijski podlagi. Ravno narobe je res: omenjeni rov obratuje pod okriljem U. M. W. of A., ima lokal št. 3244, distrikt št. 6. 5. pod-distrikt. Omenjeni lokal je tudi izkazal zadnjo čast vsem trem mrličem. Eden izmed opečenih je umrl pozneje v bolnišnici.

Priporočam "Enakopravnosti", naj se drugič bolje informira, predno poroča take stvari. — Michael Cheligoy.

Buckner, Ill. — Društvo "Slovenec" št. 396 S. N. P. J. v Bucknerju, Ill., išče Dušana Tataloviča. Zadnji njegov naslov je bil 444 Third ave., East Chicago, Ill. Njegov brat Rade Tatalović, član našega društva, je umrl dne 23. julija v bolnišnici v Battle Creeku, Mich. Iškani je dedič pokojnikove posmrtnine, zato naprošamo brate Jugoslovane, ako kdo ve za lakanaga, da javi podpisnemu tajniku. Če iskani sam to izve, naj se javi. Rodom je iz občine Drežnica, kotar Ogulin, Hrvatska.

Z bratakim pozdravom! — Joseph Malnar, tajnik, box 496, Buckner, Ill.

Zliti sin se trenira za kralja. Zeneva, 29. sept. — Grof Albert Apponyi, madžarski delegat lige narodov, je po končanem snadenju lige odpotoval v Španijo, kjer obišče bivšo cesarico Zlito in njenih osem otrok. Apponyi je rekel, da upa, da bo Zliti naj-starejši sin Otto enkrat ogrski kralj. Fant, ki je star 15 let, ima stalne politične in vojaške učitelje, ki ga trenirajo za kralja. Dečka vedno ogovarjajo "Njegovo veličanstvo."

Konferenca delavske stranke v Angliji.

London, 29. sept. — Današ je bila odprta letna konferenca delavske stranke v Liverpoolu. Konferenca bo važna; ker odloči, da li stranka krene na levo kakor so strokovne unije. Ramsay McDonald je pred nekaj dnevi objavil apel na stranko, naj porazi komuniste v svoji aredi.

TISTIM ROJAKOM KATERIM SE NI ZNANO

THE INTERNATIONAL BUILDING & LOAN ASSOCIATION

6235 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, OHIO

DIREKTORJI:

Joseph Plevnik,
Matt Braidich,
Joseph Kmett,
John Rosel,
Frank Butala,
Frank Zakrajšek,
Matt Satkovich.

DIREKTORJI:

Frank Mocilnikar,
Joseph Zelo,
Frank J. Kern,
Anton Kausak,
Thomas Fudurich,
Joseph Smrkar,
George Kavran,
Paul Schneller,
J. T. Bergeron, odvjetnik.

DOSEDAJ NAJMOČNEJŠA SLOVENSKA, OZIROMA JUGOSLOVANSKA POSOJILNICA V AMERIKI.

Ima nad en milijon tristo šestdeset tisoč premoženja

RAČUN V ANGLEŠCINI Z DNE 31. AVGUSTA 1925, KOT SLEDI:

FINANCIAL STATEMENT

The International Building & Loan Association

AUGUST 31, 1925

ASSETS

Cash on hand	\$ 40,263.03
Cash in bank	91,050.36
Loans on Mortgage Security	1,101,262.16
Loans on Stock	52,359.57
Loans on all Other Security	7,045.00
Furniture & Fixtures	4,216.85
Real Estate—Office Bldg	54,116.85
Real Estate—Land	16,600.00
Attorney Fee—Borrowers	19.00

TOTAL ASSETS

\$1,366,932.82

LIABILITIES

Running Stock	\$ 14,907.99
Paid up Stock	178,500.00
Savings	1,043,119.32
Loans Installments	21,401.80
Borrowed Money	25,000.00
Unfinished Buildings	34,987.14
Reserve for Depreciation	8,276.70
Appraisal Fee—Borrowers	75.00
Abstract Co.—Borrowers	24.00
Membership Reserve	140.00
Reserve Fund	11,000.00
Undivided Profits	34,536.87

TOTAL LIABILITIES

\$1,366,932.82

SPREJEMAMO HRANILNE VLOGE IZ VSEH KRAJEV AMERIKE.

OBRESTI PO 5% LETNO

Za podrobna pojasnila se obrnite na:

6235 ST. CLAIR AVE.

THE INTERNATIONAL BUILDING & LOAN ASSOCIATION

CLEVELAND, OHIO

